

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Vysoké učení technické v Brně**, se sídlem Antonínská 548/1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 7, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2018, č. j. MŠMT-17327/2013-5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2020, č. j. 6 A 13/2019 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný vydal dne 24. 11. 2009 rozhodnutí o poskytnutí dotace č. j. 11736/2009-45 žalobci.

[2] Dne 29. 10. 2018 bylo žalobci doručeno oznámení o nevyplacení části dotace ze dne 26. 10. 2018, č. j. MŠMT-17327/2013-5 (dále jen „Oznámení“ či „rozhodnutí o snížení dotace“), podle § 14e odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění účinném do 19. 2. 2015. Pro porušení pravidel pro výběr dodavatelů nebyla žalobci vyplacena část poskytnuté dotace ve výši 9 302 669,50 Kč.

[3] Městský soud v Praze v záhlaví označeným usnesením (dále jen „městský soud“ a „napadené usnesení“) odmítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí o snížení dotace (Oznámení), pro opožděnost. Zákonnou dvouměsíční lhůtu počítal od doručení rozhodnutí o snížení dotace (Oznámení), které označil za rozhodnutí napadnutelné žalobou ve správním soudnictví, proti němuž nebyly přípustné opravné prostředky ve správním řízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností namítá, že městský soud neměl jeho žalobu odmítnout jako opožděnou, neboť lhůtu k jejímu podání měl počítat teprve ode dne, kdy mu bylo doručeno „rozhodnutí“ o námitkách jako opravném prostředku proti Oznámení. Uplatnil tak důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Žalovaný ve svém vyjádření popřel důvodnost stěžovatelovy argumentace a souhlasil s názorem městského soudu, že žalobní lhůta počala běžet od doručení Oznámení, a nikoli dopisu náměstka pro řízení sekce EU a ESIF ze dne 10. 12. 2018, kterým byly vyřízeny námitky stěžovatele, neboť ten není rozhodnutím v materiálním smyslu. Podle žalovaného není na stěžovatelův případ přílehlavá judikatura Nejvyššího správního soudu o tom, že počátek lhůty pro podání žaloby je třeba spojovat teprve s doručením sdělení o vypořádání námitek proti rozhodnutí podle § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel (tj. proti Oznámení), jelikož příjemci dotace nemůže jít k tíži, že na základě nesprávných informací obsažených v Příručce pro příjemce využil opravný prostředek (námitky), který neexistoval, a s podáním žaloby vyčkal až do jejich vyřízení (vydání rozhodnutí o námitkách, které je ovšem nicotné). Stěžovateli totiž již v době podání a vyřízení námitek muselo být známo, že námitky nejsou zákonným opravným prostředkem a následné rozhodnutí o nich je nicotné. Znat svá práva a včas je uplatnit je věcí odpovědnosti stěžovatele. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2016, č. j. 7 As 132/2016 - 59, o nepřekročitelnosti pravidla, že zmeškání žalobní lhůty nelze prominout, a to ani pro subjektivní přesvědčení žalobce, že proti předmětnému rozhodnutí mohl uplatnit opravné prostředky ve správním řízení, navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost má zákonné náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, za stěžovatele jedná osoba s požadovaným právnickým vzděláním. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Oznámení, které stěžovatel napadl žalobou, je rozhodnutím přezkoumatelným ve správním soudnictví (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2017, č. j. 6 Afs 270/2015 - 48). Lhůta pro podání žaloby činí podle § 72 odst. 1 s. ř. s. dva měsíce a počíná běžet od doručení rozhodnutí žalobci.

pokračování

[9] Oznámení bylo stěžovateli doručeno dne 29. 10. 2018. Dne 12. 11. 2018 proti němu brojil námitkami, které připouští Příručka pro příjemce, bod 5.13, jež byly vyřízeny dne 10. 12. 2018. Stěžovatel podal žalobu dne 25. 1. 2019, tj. několik týdnů po uplynutí dvouměsíční lhůty počítané ode dne, kdy mu bylo doručeno Oznámení. Pokud by se lhůta počítala od doručení vyrozumění o námitkách proti Oznámení, byla by žaloba včasná.

[10] Žalovaný má pravdu v tom, že judikatura, která výjimečně připustila posunout počátek běhu lhůty pro podání správní žaloby až za vypořádání námitek proti němu podaných, které ale zákon jako opravný prostředek vůbec neznal a nepřipouštěl, vznikala v době, kdy se judikturně ujasňoval výklad § 14e rozpočtových pravidel a povaha námitek proti oznámení o nevyplacení části dotace v souvislosti s § 14e rozpočtových pravidel ve znění účinném do 19. 2. 2015.

[11] Stěžovatel podal námitky proti Oznámení, které chtěl učinit předmětem soudního přezkumu, dne 12. 11. 2018, tj. více než dva roky poté, co Nejvyšší správní soud vydal zásadní rozsudky k tomuto tématu, č. j. 6 Afs 2/2016 - 50 ze dne 30. 11. 2016, a č. j. 6 Afs 55/2016 - 70 ze dne 10. 5. 2017. V těchto rozhodnutích Nejvyšší správní soud vyjasnil, že ačkoli námitky nejsou řádným opravným prostředkem proti Oznámení a jejich vyčerpání proto není podmínkou přístupu k soudnímu přezkumu, je třeba chránit takové příjemce dotace, kteří v dobré víře využili tohoto opravného prostředku stanoveného Příručkou. Účelem těchto rozhodnutí bylo vyložit zákonná pravidla, která doznala změny zásahem Ústavního soudu (náleze ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 12/14), za situace, kdy zároveň neexistovala judikatura Nejvyššího správního soudu nebo nebyla konzistentní, tak, aby byla ochráněna práva těch účastníků, kteří se oprávněně domnívali, že musejí dodržovat dotační podmínky, o nichž předpokládali, že jsou v souladu se zákonem. Na základě výše citovaných rozhodnutí bylo výjimečně akceptováno, že se žalobce obrátil na soud až poté, co neuspěl s námitkami.

[12] V této věci je však situace jiná. Stěžovatel vede spory ohledně předmětné části dotace na konkrétní projekt již od roku 2013 a svůj právní názor se opakovaně snažil prosadit vůči žalovanému i finančnímu úřadu a dvakrát o této materii v různých procesních souvislostech rozhodoval také Městský soud v Praze a jednou Nejvyšší správní soud. Lze tedy oprávněně předpokládat, že takový účastník, který je navíc veřejnou vysokou školou s potřebným materiálním i personálním zázemím, bude sledovat vývoj judikatury k tématu a přizpůsobí mu svou procesní strategii.

[13] Kromě toho je třeba zohlednit i kontext, v jakém stěžovatel na sklonku roku 2018 vážil způsob obrany proti Oznámení o nevyplacení části dotace, se kterým nesouhlasil. Nešlo totiž o první žalobu proti správnímu aktu tohoto typu podanou ohledně téže nevyplacené částky přiznané dotace. Jak soud ověřil z evidence Městského soudu v Praze k věci vedené pod sp. zn. 11 A 25/2015, stěžovatel již dne 5. 2. 2015 podal žalobu proti oznámení o nevyplacení části dotace ve výši 9 302 669,50 Kč ze dne 28. 11. 2014, č. j. MŠMT-17327/2013-3, které mu bylo oznámeno dne 9. 12. 2014. Byla formulována jako žaloba proti nezákonnému zásahu, event. proti rozhodnutí, což v době, kdy ještě nebyla soudně vyjasněna povaha napadeného aktu, svědčilo o tom, že stěžovatel pro jistotu, zcela správně, počítal raději s oběma možnostmi, a postupoval s potřebnou procesní opatrností, nanejvýš předvídavě. Ačkoli i tehdy podal proti oznámení o nevyplacení části dotace nejprve námitky (18. 12. 2014), na jejich vyřízení žalovaným nečekal a již dne 5. 2. 2015 se obrátil se žalobou na soud. V jejím textu navíc výslovně uvedl, že si je „dobře vědom“, že „*Nejvyšší správní soud již v minulosti nepovažoval sdělení správního orgánu učiněné formou pouhé korespondence za správní rozhodnutí, a to dokonce ani tehdy, jednalo-li se o vypořádání námitek.*“ Už v té době zastával stěžovatel názor,

že jediným obranným prostředkem proti nesprávnému postupu řídicího orgánu jsou námitky dle Přílohy č. 30 příručky pro žadatele, které však nelze podle správního řádu považovat za řádný opravný prostředek proti oznámení o nevyplacení části dotace. Proto se zcela správně domáhal ochrany již proti samotnému oznámení. I když nebylo jasné, který žalobní typ je pro danou situaci vhodný, a soudy to jednoznačně vyslovily až po několika letech, žalobní lhůta je u obou uvažovaných typů žalob shodná, dvouměsíční (u zásahové žaloby je myšlena subjektivní lhůta).

[14] Lze tedy uzavřít, že stěžovatel, který již v minulosti byl schopen zvolit účinný postup při obraně svých práv, se nyní nemůže s odvoláním se na svou dobrou víru domáhat výjimečného odhlédnutí od obecně uplatňovaného pravidla a mimořádného posunutí počátku běhu lhůty k podání žaloby.

[15] Závěr krajského soudu, že žalobu bylo třeba pro opožděnost odmítnout, je tedy v souladu se zákonem.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[16] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu